



KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 15.12.2011  
KOM(2011) 864 wersja ostateczna

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I  
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO**

**Zwalczanie przeszkód w odniesieniu do opodatkowania spadków transgranicznych w  
obrębie UE**

## 1. WPROWADZENIE

W swojej strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu w UE<sup>1</sup> Komisja Europejska podkreśliła, że jednym z elementów umożliwiających gospodarce UE powrót na ścieżkę wzrostu jest wzmocnienie pozycji obywateli Unii, aby umożliwić im pełne uczestnictwo w jednolitym rynku, oraz zaszczerpienie w nich śmiałości do podejmowania takiej aktywności.

W ramach UE każdy obywatel ma możliwość swobodnego przekraczania granic, aby mieszkać, pracować, studiować lub spędzić emeryturę w innym kraju, jak również ma możliwość nabywania nieruchomości i inwestowania w innych państwach członkowskich UE. Jednakże zarówno w Akcie o jednolitym rynku<sup>2</sup>, jak i w sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE<sup>3</sup> przedstawiono wiele przeszkód o charakterze prawnym oraz praktycznym, które zniechęcają obywateli do faktycznego korzystania z ich praw ponad granicami w obrębie UE, jak również wskazano działania, które należy podjąć w wielu różnych obszarach, aby zapewnić obywatelom UE możliwość pełnego korzystania z przysługujących im praw. Jednym z takich obszarów jest opodatkowanie. W komunikacie Komisji Europejskiej z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie eliminowania transgranicznych przeszkód podatkowych dla obywateli Unii<sup>4</sup> dokonano analizy najbardziej naglących problemów podatkowych, z którymi borykają się obywatele, w przypadku gdy angażują się w działalność transgraniczną w obrębie UE, jak również przedstawiono możliwości ich rozwiązania.

Spadki nabyte transgranicznie stanowią jeden z problematycznych obszarów wskazanych w komunikacie z dnia 20 grudnia 2010 r. Zauważone problemy dotyczą głównie kwestii podwójnego opodatkowania oraz dyskryminacji podatkowej. Opublikowany w sierpniu tego roku przegląd zastrzeżeń obywateli i przedsiębiorców w ramach jednolitego rynku potwierdził, że podatki od spadków znajdują się wśród 20 głównych problemów, z którymi borykają się obywatele oraz przedsiębiorcy, w przypadku gdy angażują się w działalność transgraniczną<sup>5</sup>.

W komunikacie w sprawie podwójnego opodatkowania w obrębie jednolitego rynku<sup>6</sup> uznano, że istniejące i planowane narzędzia mające zapobiegać podwójnemu opodatkowaniu dochodów i majątku nie mogą skutecznie rozwiązać problemów związanych z opodatkowaniem spadków transgranicznych, zatem konieczne będzie przyjęcie odrębnych rozwiązań w tym obszarze.

W związku z tym w niniejszym komunikacie, który będzie przyjęty wraz z zaleceniem<sup>7</sup> oraz któremu towarzyszyć będą dokumenty robocze służb Komisji<sup>8</sup>, zaproponowano rozwiązania wskazanych problemów związanych z opodatkowaniem spadków transgranicznych.

---

<sup>1</sup> COM(2010) 2020.

<sup>2</sup> COM(2011) 206.

<sup>3</sup> COM(2010) 603.

<sup>4</sup> COM(2010) 769 oraz dokument roboczy służb Komisji SEC(2010) 1576.

<sup>5</sup> Jednolity rynek w oczach obywateli: przegląd opinii i zastrzeżeń obywateli i przedsiębiorców – dokument roboczy służb Komisji SEC(2011) 1003.

<sup>6</sup> COM(2011) 712.

<sup>7</sup> C(2011) 8819.

<sup>8</sup> SEC(2011) 1488, SEC(2011) 1489 oraz SEC(2011) 1490.

Metoda prezentowana w przyjętym dzisiaj pakiecie odzwierciedla pogląd Komisji, iż niektóre problemy związane z opodatkowaniem transgranicznym mogą być skutecznie rozwiązane w drodze koordynacji krajowych przepisów (jak również dzięki współpracy w obszarze egzekwowania przepisów). Kilka lat temu Komisja podkreślała<sup>9</sup>, że w wielu przypadkach, w celu wyeliminowania dyskryminacji podatkowej oraz podwójnego opodatkowania, jak również ograniczenia kosztów przestrzegania przepisów dla przedsiębiorców oraz obywateli w związku z podleganiem więcej niż jednemu systemowi podatkowemu, wystarczające może okazać się, gdy państwa członkowskie będą postępować zgodnie z postanowieniami Traktatów oraz jednostronnie wdrożą pewne ściśle określone rozwiązania. Tego rodzaju koordynacja wzmocniłaby również zdolność państw członkowskich do ochrony swoich dochodów podatkowych oraz unikania sporów sądowych dotyczących poszczególnych przepisów.

Obecna inicjatywa ma również służyć uzupełnieniu przyjętego w październiku 2009 r. wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych i dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie utworzenia europejskiego certyfikatu spadkowego<sup>10</sup>. Proponowane rozporządzenie zapewni mechanizm umożliwiający ustalenie, którego państwa członkowskiego prawo spadkowe znajdzie zastosowanie w przypadku spadku transgranicznego, którego – w przeciwnym razie – dotyczyć mogłoby kilka krajowych porządków prawnych, między którymi może zachodzić sprzeczność. Projekt rozporządzenia nie reguluje kwestii opodatkowania powstałych w przypadku spadków transgranicznych.

## **2. OBECNE PRZEPISY DOTYCZĄCE OPODATKOWANIA SPADKÓW**

Obszar opodatkowania spadków nie jest zharmonizowany w ramach prawa UE<sup>11</sup>, zatem państwa członkowskie mają prawo swobodnego kształtowania własnych przepisów w tej dziedzinie, pod warunkiem że nie prowadzi to do dyskryminacji ze względu na obywatelstwo oraz do stosowania nieuzasadnionych ograniczeń w korzystaniu ze swobód zagwarantowanych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Obecnie przepisy poszczególnych państw członkowskich dotyczące opodatkowania spadków różnią się znacznie. Osiemnaście państw członkowskich nakłada szczególne podatki w przypadku śmierci, podczas gdy dziewięć państw (Austria, Cypr, Estonia, Łotwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja i Szwecja) nie nakłada takich podatków, przy czym niektóre z nich opodatkowują spadki w ramach innych podatków, przykładowo w ramach podatku dochodowego. Państwa członkowskie nakładające podatki od spadków różnią się co do tego, czy opodatkowują majątek, czy spadkobiercę, tj. czy nakładają podatek na podstawie powiązań osobistych istniejących między państwem członkowskim i spadkobiercą, między

---

<sup>9</sup> Komunikat Komisji z dnia 19 grudnia 2006 r. „Koordynowanie systemów podatków bezpośrednich w państwach członkowskich w ramach wspólnego rynku” COM(2006) 823.

<sup>10</sup> COM(2009) 154.

<sup>11</sup> Podatek od spadków oznacza podatki nakładane w przypadku śmierci osoby, bez względu na nazwę podatku, sposób jego nałożenia oraz niezależnie od tego, czy podatek jest nakładany na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym, jak również tego, czy objęto nim majątek, czy spadkobiercę. Podatek od spadków obejmuje również podatki od darowizn, w przypadku gdy darowizny są dokonywane w związku z przewidywanymi późniejszymi spadkami oraz gdy podlegają opodatkowaniu na podstawie takich samych lub podobnych przepisów jak spadki. Zob. załącznik I obejmujący niekompletny wykaz odpowiednich podatków w poszczególnych państwach członkowskich.

państwem członkowskim i osobą zmarłą, czy między państwem członkowskim oraz zarówno spadkobiercą, jak i osobą zmarłą. Dla państw członkowskich powiązanie osobiste może oznaczać miejsce stałego zamieszkania, miejsce pobytu stałego lub obywatelstwo osoby zmarłej lub spadkobiercy<sup>12</sup>, przy czym niektóre państwa członkowskie stosują więcej niż jedno ze wskazanych kryteriów. Znaczenie podanych pojęć może dodatkowo różnić się między poszczególnymi państwami. Ponadto większość państw członkowskich nakłada podatek od spadków na majątek znajdujący się na terytorium podlegającym ich jurysdykcji, nawet jeżeli ani osoba zmarła, ani spadkobierca nie posiadają powiązań osobistych z danym państwem członkowskim. Podczas gdy efektywne stawki podatku od spadków mogą być niskie w przypadku, gdy spadek jest nabywany przez spadkobierców blisko spokrewnionych z osobą zmarłą, mogą one osiągać, w niektórych państwach członkowskich, poziom 60-80%, gdy osoba zmarła oraz beneficjent nie są ze sobą spokrewnieni. Niektóre z dziewięciu państw członkowskich, które nie nakładają podatków od spadków, zniosły je w ostatnich latach. Mogło to być spowodowane określonymi wadami takich podatków. Jedną z nich jest to, iż osoby zamożne zazwyczaj unikają opodatkowania dzięki stosowaniu planowania podatkowego, toteż ich ciężar spada na mniej zamożnych. Kolejną wadą jest odbiór społeczny, zgodnie z którym opodatkowanie w przypadku śmierci jest nieuczciwe, gdyż nakłada podatek na majątek, który został już uprzednio obciążony. Jednakże niniejsza inicjatywa nie kwestionuje zasadności istnienia podatków od spadków, lecz skupia się na trudnościach, jakie obywatele UE napotykają w przypadku, gdy nabywają spadek transgranicznie.

### 3. PROBLEMY I ICH ROZMIAR

Badania wskazują, że coraz większa liczba obywateli UE w trakcie swojego życia przemieszcza się z jednego państwa do drugiego w obrębie Unii Europejskiej, aby mieszkać, studiować, pracować bądź spędzić emeryturę; liczba obywateli UE-27, którzy mieszkają w państwie członkowskim innym niż państwo ich pochodzenia, osiągnęła około 12,3 mln w 2010 r., co oznacza wzrost o 3 mln w stosunku do 2005 r.<sup>13</sup>. Analizy pokazują również, że własność nieruchomości nabytych transgranicznie w obrębie UE wzrosła nawet o 50 % pomiędzy 2002 i 2010 r.<sup>14</sup> oraz że istnieje gwałtownie rosnąca tendencja do transgranicznych inwestycji portfelowych<sup>15</sup>.

Biorąc pod uwagę wskazane dane statystyczne, należy przyjąć jako prawdopodobne, że w przyszłości więcej składników majątku będzie nabywanych transgranicznie w drodze dziedziczenia, a zatem że wyłoni się więcej problemów związanych z opodatkowaniem spadków. Obecnie liczba możliwych przypadków spadków transgranicznych jest ostrożnie szacowana na 290 tys. do 360 tys. rocznie<sup>16</sup>. Organizacje reprezentujące MŚP wskazują

---

<sup>12</sup> Osoba może posiadać miejsce pobytu stałego (tj. ze względu na silne więzi może być uznana jako stały mieszkaniec) w jednym państwie, zwyczajowe miejsce zamieszkania w drugim państwie oraz jednocześnie być obywatelem trzeciego państwa.

<sup>13</sup> Dane Eurostatu oraz analizy Copenhagen Economics dotyczące podatków od spadków w państwach członkowskich UE i możliwych mechanizmów rozwiązania problemów związanych z podwójnym opodatkowaniem spadków w UE, sierpień 2010.

<sup>14</sup> Zob. w zakresie szczegółów tych badań analizy Copenhagen Economics – s. 63-64.

<sup>15</sup> Ocena skutków w zakresie rozwiązania problemów dotyczących opodatkowania spadków transgranicznych – SEC(2011) 1489.

<sup>16</sup> Ocena skutków w zakresie rozwiązania problemów dotyczących opodatkowania spadków transgranicznych – SEC(2011) 1489. Należy zauważyć, że przyjęta metoda może zaniżyć faktyczne

często na szczególnie niekorzystne skutki, jakie podatki od spadków wywierają na małe przedsiębiorstwa, zauważając jednocześnie, że nakładanie podwójnego opodatkowania dodatkowo pogarsza sytuację<sup>17</sup>. Istnieją już pewne dowody wskazujące na wzrost w ostatnich latach problemów dotyczących opodatkowania spadków transgranicznych. Na przestrzeni ostatniej dekady Komisja otrzymała w tym zakresie od obywateli UE dużo więcej skarg oraz zapytań niż kiedykolwiek wcześniej. Ponadto Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Trybunał), który przed 2003 r. nigdy nie prowadził postępowań w zakresie spraw związanych z podatkiem od spadków, musiał od tego czasu orzekać w dziesięciu takich sprawach. W sytuacjach o charakterze transgranicznym mogą wystąpić następujące problemy:

- 1) Państwa członkowskie mogą wprowadzać dyskryminację pomiędzy spadkami transgranicznymi i spadkami, które nie mają charakteru transgranicznego. Innymi słowy, mogą stosować wyższą stawkę podatku od spadków, w przypadku gdy majątek, osoba zmarła i/lub spadkobiercy znajdują się/znajdowali się w innych państwach, w porównaniu z całkowicie wewnątrz krajowymi sytuacjami (tj. w przypadku nabycia w drodze spadku majątku położonego na terytorium opodatkującego państwa członkowskiego zapisanego przez osobę zmarłą uprzednio zamieszkałą w tym kraju na rzecz spadkobierców zamieszkałych również w tym kraju).
- 2) W przypadku gdy dwa lub więcej państw rości prawo do opodatkowania tego samego przedmiotu spadku, może powstać sytuacja niepodlegającego odliczeniu podwójnego lub wielokrotnego opodatkowania, przy czym, w przeciwieństwie do opodatkowania dochodów lub majątku, nieliczne są krajowe lub międzynarodowe porozumienia służące skutecznemu wyeliminowaniu takiego podwójnego lub wielokrotnego opodatkowania.

Dyskryminacja jest zabroniona na mocy podstawowych zasad Traktatu UE i Trybunał, w ośmiu z dziesięciu rozpatrywanych od 2003 r. spraw, uznał już niektóre elementy prawodawstwa państw członkowskich w zakresie przepisów dotyczących podatku od spadków za dyskryminujące. Jednakże może istnieć wiele przypadków dyskryminacji, które nie będą rozpatrywane w Trybunale, głównie dlatego, iż postępowanie sądowe niesie za sobą wysokie koszty dla podatników. Jednakże Trybunał uznał, że podwójne opodatkowanie spowodowane równoległym wykonywaniem prawa do opodatkowania przez dwa lub więcej państwa członkowskie nie narusza Traktatu<sup>18</sup>.

W tych okolicznościach osoby, które nabywają spadki transgranicznie, mogą potencjalnie napotykać problemy podatkowe prowadzące do nadmiernie wysokiego poziomu opodatkowania spadków. Całkowite obciążenie podatkowe w przypadku niektórych spadków nabytych transgranicznie może potencjalnie być tak wysokie, iż spadkobierca, aby uiścić podatek, będzie zmuszony zaciągnąć pożyczkę lub sprzedać nabyty w drodze spadku majątek. W tym kontekście można stwierdzić, że akumulacja podatków nałożonych przez więcej niż jedno państwo może prowadzić do skutków, które w przynajmniej niektórych państwach

---

dane, bowiem wskazane liczby obejmują jedynie transgraniczne przypadki własności nieruchomości, nie obejmują natomiast innych składników majątku, takich jak oszczędności bankowe.

<sup>17</sup> Zob. wkład *European Family Businesses – GEEF* do konsultacji Komisji w sprawie możliwych sposobów zwalczania przeszkód w zakresie opodatkowania spadków transgranicznych w ramach UE – <http://www.efb-geef.eu/documents/EFB-EEF%20contribution%20to%20EU%20consultation%20on%20inheritance%20tax.pdf>

<sup>18</sup> Sprawa C-67/08 – Margarete Block.

członkowskich uznane byłyby za konfiskacyjne, a zatem bezprawne, gdyby wynikały tylko z przepisów tego państwa. Poniższy przykład podwójnego opodatkowania spadku transgranicznego oparty jest na przypadku zgłoszonym w ramach serwisu Komisji: Twoja Europa – Porady<sup>19</sup>:

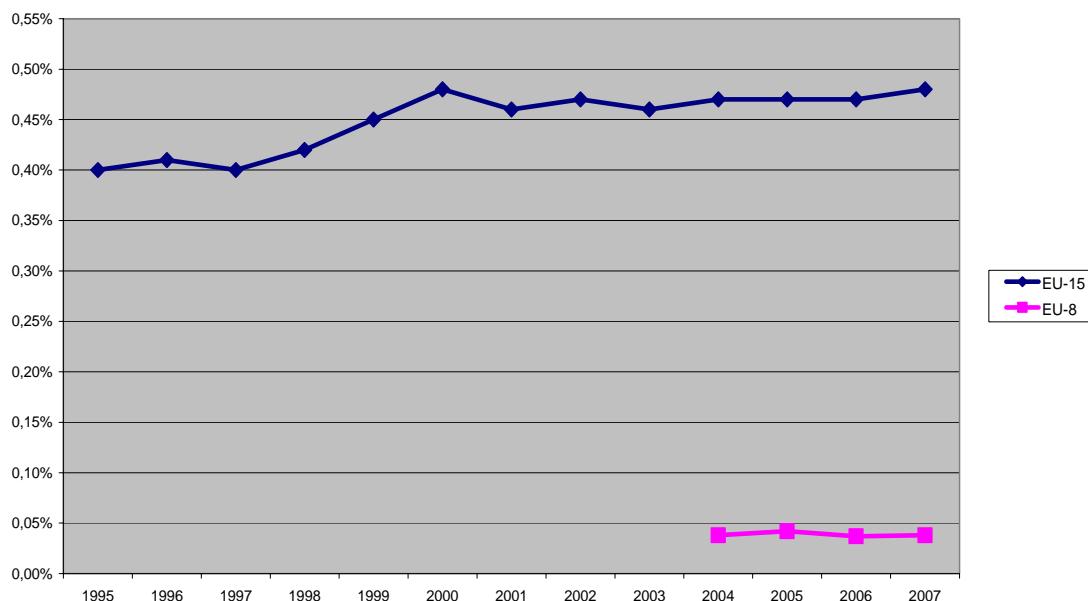
**Przykład:** Obywatel Niderlandów pracujący we Francji nabył w tym państwie w drodze spadku nieruchomość swojego zmarłego partnera, będącego również obywatelem Niderlandów, który przez ostatnie sześć lat mieszkał we Francji. Ich związek nie był sformalizowany. Obywatel Niderlandów był zmuszony uiścić francuski podatek od spadków w związku z jego zamieszkaniem we Francji oraz w związku z tym, że przedmiotowa nieruchomość była położona we Francji. Jednakże musiał on również uiścić podatek od spadków w Niderlandach, bowiem jego partnera uznano za osobę posiadającą miejsce zamieszkania w tym państwie. Do celów podatku od spadków obywatele Niderlandów uznaje się za zamieszkałych na terytorium kraju jeszcze przez 10 lat, licząc od daty, kiedy wyjechali za granicę. Podatek nałożony we Francji wynosił prawie 60 % kwoty netto majątku. Podatek nałożony w Niderlandach wynosił dodatkowo 12,5%. Zgodnie z przepisami stosowanymi w Niderlandach podatki zagraniczne podlegają odliczeniu od zobowiązania podatkowego związanego z nabytym spadkiem, a zatem podatek nałożony we Francji skutkował zmniejszeniem podstawy opodatkowania w Niderlandach. Pomimo tego podwójne opodatkowanie nie zostało w całości wyeliminowane i całkowity podatek należny od przedmiotowego majątku był wyższy niż w przypadku, gdyby spadek dotyczył majątku i osób powiązanych tylko z jednym z dwóch przedmiotowych państw członkowskich państw członkowskich.

Podczas gdy na poziomie indywidualnym podwójne opodatkowanie może poważnie obciążać obywateli, dochody z podatków od spadków krajowych i transgranicznych mają niewielki udział – mniej niż 0,5% – w całkowitych dochodach podatkowych państw członkowskich UE. Wyodrębnione przypadki transgraniczne muszą wynosić jeszcze mniej.

---

<sup>19</sup> Inne przykłady z życia wzięte – zob. ocenę skutków w zakresie rozwiązania problemów dotyczących opodatkowania spadków transgranicznych, s. 21-22.

Inheritance tax revenues as a share of total tax revenues, EU-15, 1995-2007 and 8 new Member States, 2004-2007



**Uwaga:** Osiem nowych państw członkowskich uwzględnionych w powyższym przykładzie to: Cypr, Republika Czeska, Estonia, Węgry, Litwa, Malta, Słowacja i Słowenia. Dane dotyczące pozostałych czterech nowych państw członkowskich nie zostały udostępnione.

**Źródło:** Analizy Copenhagen Economics na podstawie narodowego wykazu podatków: [http://ec.europa.eu/taxation\\_customs/taxation/gen\\_info/economic\\_analysis/tax\\_structures/article\\_5985\\_en.htm](http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/gen_info/economic_analysis/tax_structures/article_5985_en.htm).

#### 4. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ

Komisja uważa, że problemy związane z opodatkowaniem spadków transgranicznych mogą zostać rozwiązane bez potrzeby harmonizacji przepisów poszczególnych państw członkowskich dotyczących podatku od spadków i tym samym pozostać kwestią wyboru sposobu działania dokonywanego przez każde państwo członkowskie. Wystarczające może okazać się zadbanie o to, by przepisy poszczególnych państw członkowskich oddziaływały na siebie bardziej spójnie w celu ograniczenia możliwości podwójnego, a nawet wielokrotnego opodatkowania spadków. Ponadto, ze względu na podstawowe swobody zagwarantowane w Traktatach, państwa członkowskie muszą w każdym przypadku zrezygnować z opodatkowania spadków w sposób, który byłby dyskryminujący z powodu ich transgranicznego charakteru. Lepsza znajomość stosowanych przepisów przez wszystkie zainteresowane podmioty przyczyniłaby się dodatkowo do zapewnienia przestrzegania wskazanych swobód.

*W kontekście podwójnego opodatkowania* odnośne zalecenie Komisji przedstawia, w jaki sposób państwa członkowskie mogłyby współpracować, aby zapewnić kompleksowy charakter ulg w przypadku podwójnego opodatkowania spadków transgranicznych nabytych w obrębie UE. Biorąc pod uwagę, że państwa członkowskie posiadają niewiele umów

dwustronnych mających na celu wyeliminowanie podwójnego opodatkowania spadków<sup>20</sup>, przy czym wydaje się, że nie są one również zainteresowane podejmowaniem inicjatywy w sprawie negocjacji kolejnych tego typu umów, zalecenie w zamian tego skupia się na ulepszeniu istniejących krajowych mechanizmów służących przyznaniu ulgi w przypadku wystąpienia podwójnego opodatkowania spadków. W krótkim okresie, bez uszczerbku dla zawarcia w przyszłości dwustronnych lub wielostronnych porozumień w sprawie podwójnego opodatkowania, Komisja pragnie zachęcić do szerszego i bardziej elastycznego stosowania istniejących krajowych rozwiązań w odniesieniu do podwójnego opodatkowania.

Zalecenie wprowadza rozwiązania w odniesieniu do przypadków, w których kilka państw członkowskich, w związku z położeniem majątku stanowiącego przedmiot spadku oraz w wyniku istnienia powiązań osobistych osoby zmarłej i/lub spadkobiercy z zainteresowanymi państwami, rości prawo do nałożenia podatku. Ponadto zalecenie dotyczy również przypadków istnienia licznych powiązań osobistych wynikających albo z rozbieżnych sytuacji osoby zmarłej i spadkobiercy, albo z faktu, iż jedna osoba jest powiązana osobiście z więcej niż jednym państwem członkowskim (np. posiada miejsce stałego zamieszkania i miejsce pobytu stałego w różnych państwach).

Zachęca się państwa członkowskie do wprowadzenia sugerowanych rozwiązań w ramach albo działań prawodawczych, albo przy wykorzystaniu środków administracyjnych, które mogą skutkować przyjęciem bardziej elastycznej linii interpretacyjnej w odniesieniu do istniejących przepisów. Nadrzędnym celem stosowanych środków jest zapewnienie, iż całkowity ciężar opodatkowania w przypadku spadku transgranicznego nie jest wyższy niż w sytuacji o charakterze wewnętrznym w poszczególnych zaangażowanych państwach członkowskich. Biorąc pod uwagę mały udział, jaki podatki od spadków mają w całkowitych dochodach państw członkowskich, wskazane rozwiązania nie będą miały prawdopodobnie dużego wpływu na ich dochody budżetowe, natomiast oczekuje się, iż rozwiązania te mogą przynieść istotne korzyści danym spadkobiercom.

*W kontekście dyskryminacji podatkowej* odnośny dokument roboczy służb Komisji<sup>21</sup> zawiera zasady oparte na orzecznictwie UE dla potrzeb niedyskryminacyjnego opodatkowania spadków, ma on również na celu wyjaśnienie i zilustrowanie funkcjonowania podstawowych swobód. Obywatele UE zdobędą dzięki temu większą świadomość zasad, które państwa członkowskie muszą respektować, w przypadku gdy nakładają podatki na spadki transgraniczne. Powyższe mogłoby również pomóc państwom członkowskim w dostosowaniu ich przepisów dotyczących opodatkowania spadków do prawa UE<sup>22</sup> i w ten sposób wspierać oraz uzupełniać prowadzone obecnie przez Komisję postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w odniesieniu do dyskryminujących przepisów dotyczących opodatkowania spadków. Dzięki wszystkim tym działaniom stanie się mniej prawdopodobne, aby obywatele UE doświadczyli dyskryminacji podatkowej w przyszłości.

Proponowane rozwiązania znalazłyby również zastosowanie oraz okazałyby się korzystne w przypadku tych podmiotów, które transgranicznie nabywają w drodze spadku MŚP.

---

<sup>20</sup> Załącznik II do niniejszego komunikatu zawiera zestawienie istniejących umów dotyczących podwójnego opodatkowania w odniesieniu do spadków.

<sup>21</sup> SEC(2011) 1488.

<sup>22</sup> Należy zauważyć, że w przypadku gdy spadek dotyczy majątku przedsiębiorstwa i przyznana jest wybiórcza korzyść w postaci odmiennego traktowania pod względem podatku od spadków, zastosowanie tego środka powinno również być zgodne z przepisami UE dotyczącymi pomocy państwa, co jednak nie jest szczegółowo analizowane w dokumencie roboczym.



Pomimo iż Komisja na tym etapie nie występuje z wnioskiem o wprowadzenie środków o charakterze prawodawczym w odniesieniu do podwójnego opodatkowania, może to uczynić w okresie późniejszym, jeżeli okaże się to konieczne. Komisja będzie zatem uważnie monitorować przepisy prawne państw członkowskich oraz ich praktyki w zakresie opodatkowania spadków w celu dokonania oceny zmian, jakie zostały ewentualnie wprowadzone w wyniku zaproponowanych dzisiaj rozwiązań, oraz zanalizowania, czy dokonane zmiany w sposób skuteczny pomagają rozwiązać przedstawione powyżej problemy.

## 5. WNIOSKI I DZIAŁANIA NASTĘPCZE

Przepisy dotyczące podatku od spadków nie są przystosowane do funkcjonowania w rzeczywistości, w której obywatele dużo częściej dokonują zmiany państwa, w którym posiadają miejsce stałego zamieszkania i w której nabywają majątek oraz inwestują za granicą. Należy opracować właściwe rozwiązania mające na celu zlikwidowanie problemów związanych z opodatkowaniem spadków transgranicznych, których liczba może ulec zwiększeniu, w przypadku gdy nie podejmie się żadnych działań. W związku z tym Komisja:

- przyjęła zalecenie dotyczące kompleksowego mechanizmu zapobiegania podwójnemu opodatkowaniu w przypadku spadków transgranicznych nabytych w obrębie UE oraz rozpocznie dialog z państwami członkowskimi w celu zapewnienia właściwych działań następczych uzupełniających zalecenie;
- jest gotowa pomagać państwom członkowskim w dostosowaniu ich przepisów dotyczących podatków od spadków do Traktatu UE, ale także, wykonując swoją funkcję strażnika Traktatów, podejmie kroki, które uważa za konieczne, aby przeciwdziałać dyskryminującym elementom przepisów poszczególnych państw członkowskich w zakresie opodatkowania spadków;
- przygotuje za trzy lata sprawozdanie oceniające w oparciu o monitoring praktyk stosowanych przez państwa członkowskie oraz zmian dokonanych w wyniku przedstawionych dzisiaj inicjatyw;
- może, jeżeli sprawozdanie wykaże, że problemy dotyczące opodatkowania spadków transgranicznych utrzymują się, oraz w zależności od wyników oceny skutków, przedstawić stosowny wniosek mający na celu wyeliminowanie wskazanych przeszkód.

Komisja zwraca się do Rady, Parlamentu Europejskiego, parlamentów narodowych oraz Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego o rozpatrzenie niniejszego komunikatu i związanych z nim dokumentów oraz do udzielenia pełnego wsparcia dla obecnej inicjatywy.

**ZAŁĄCZNIK I. WYKAZ PODATKÓW NAKŁADANYCH NA SPADKI W  
POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH**

<b>Kraj</b>	<b>Podatki/inne opłaty</b>	
Belgia	Droits de succession et de mutation par décès / Rechten van successie en van overgang bij overlijden, (podatek od spadków oraz podatek od przysporzenia w przypadku śmierci)	
Bułgaria	Данък върху наследствата (podatek od spadków)	
Republika Czeska	Daň dědická (podatek od spadków)	
Dania	Afgift af dødsboer og gaver (podatek od majątku osoby zmarłej oraz podatek od darowizn)	
Niemcy	Erbschaftsteuer (podatek od spadków)	
Estonia	brak podatku od spadków	Różnego typu obciążenia, w tym podatek od dochodów oraz podatek od zysków kapitałowych, nakładane w określonych przypadkach
Irlandia	Inheritance and gift tax (podatek od spadków i darowizn)	
Grecja	Φόρος κληρονομιάς, δωρεών και γονικών παροχών (podatek od spadków, darowizn oraz zabezpieczenia rodzicielskiego)	
Hiszpania	Impuesto sobre sucesiones y donaciones (podatek od dziedziczenia i darowizn)	
Francja	Droits de mutation entre vifs (donations) et par décès (successions), (podatek od dziedziczenia – podatek od przysporzenia)	
Włochy	Imposta sulle successioni e donazioni (podatek od dziedziczenia i darowizn)	
Cypr	brak podatku od spadków	Αποθανόντων Προσώπων (podatek od zbycia nieruchomości)
Łotwa	brak podatku od spadków	
Litwa	Paveldimo turto mokesčio (podatek od spadków)	
Luksemburg	Droits de succession (podatek od spadków)	
Węgry	Öröklési illeték (podatek od spadków)	
Malta	brak podatku od spadków	Podatek od przysporzenia w określonych przypadkach
Niderlandy	Schenk- en erfbelasting (podatek od spadków i darowizn)	
Austria	brak podatku od spadków	Stiftungseingangssteuer, Grundwerbsteuer (podatek od nabycia nieruchomości i od wkładów na rzecz prywatnych fundacji)
Polska	Podatek od spadków i darowizn	
Portugalia	brak podatku od spadków	Imposto do selo (opłata skarbową)
Rumunia	brak podatku od spadków	
Słowenia	Davek na dediščine in darila (podatek od spadków i darowizn)	
Słowacja	brak podatku od	

	spadków	
Finlandia	Perintövero/Arvsskatt (podatek od spadków)	
Szwecja	brak podatku od spadków	Różnego typu obciążenia, w tym podatek od dochodów oraz podatek od zysków kapitałowych, nakładane w określonych przypadkach
Zjednoczone Królestwo	Inheritance tax (podatek od spadków)	

**Źródło:** Baza danych „Podatki w Europie” (Taxes In Europe Database, 2011) oraz IBFD (International Bureau of Fiscal Documentation), 2011.

**ZALĄCZNIK II. UMOWY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE W SPRAWIE  
PODWÓJNEGO OPODATKOWANIA SPADKÓW**

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	
BE										√																√		
BG																												
CZ																				√*								
DK					√						√															√	√	
DE				√				√		√*																	√	
EE																												
IE																												√
EL					√				√		√															√		
ES								√		√																		
FR	√				√*				√		√									√		√				√	√	√
IT				√				√		√																	√	√
CY																												
LV																												
LT																												
LU																												
HU																				√							√	
MT																												
NL																				√*						√	√	√
AT			√*							√					√												√	
PL																												
PT										√																		
RO																												
SI																												
SK																												
FI				√				√		√									√								√	
SE	√			√	√					√	√					√			√	√						√		√
UK							√			√	√							√									√	

**Uwaga:** √ oznacza obowiązująca przed dniem 1 stycznia 2000 r; √\* oznacza nowa od dnia 1 stycznia 2000 r. Umowy pomiędzy krajami skandynawskimi stanowią część wielostronnego porozumienia podpisanego przez te kraje w 1983 r.: Nordiska skatteavtalet (Nordycka konwencja), podpisana w Helsinkach w dniu 22 marca 1983 r. W tabeli poszczególne umowy ujęto dwukrotnie, np. umowa pomiędzy UK i SE jest zaznaczona zarówno w przypadku SE-UK, jak i UK-SE.

**Źródło:** Copenhagen Economics na podstawie IBF, baza danych dotycząca umów podatkowych.